

دی‌دگاه

شماره: ۱۶۴	موضوع: ضرورت رعایت ملاحظات تحریمی در سند استراتژی توسعه صنعتی و تجاری کشور
تاریخ: ۱۳۹۱/۰۴/۱۸	
تهیه و تنظیم: امین مالکی	
توضیح اجمالی: تاکنون دو نسخه از سند استراتژی توسعه صنعتی توسط وزارت صنایع و معادن (سابق) ابلاغ شده که یک نسخه در دولت هشتم و نسخه اصلاح شده آن نیز اوایل دولت نهم تدوین شده است. مجلس شورای اسلامی در آخرین اظهارنظر خود اعلام داشته است بازنگری سند فوق را در راستای ارتقاء قابلیت عملیاتی شدن آن خواستار شده و درخواست داشته است که این سند توسط مراجع بالاتری مانند هیات وزیران و مجلس به تصویب برسد. نگاهی به سند فوق نشان می‌دهد که در آخرین اصلاحیه آن به موضوعاتی مانند جایگاه بخش‌های غیردولتی، آزادسازی تجاری، جهانی شدن، دامنه توسعه رقابت، محیط زیست، محیط قانونی، حقوقی و قضایی، محیط اقتصادی، سیاست‌های کلان توسعه صنعتی، هدفمند کردن طرح‌های سرمایه‌گذاری، بازنگری رویه صدور جواز تأسیس، تعامل اقتصادی صنعتی و فناوری با جهان، رشد بهره‌وری عوامل تولید، اصلاح نظام آمار و اطلاعات صنعتی، معدنی و آمایش سرزمین توجه شده است. ایراد جدی سند استراتژی توسعه صنعتی عدم توجه جدی آن به مقوله تحریم است. تعیین جهت‌گیری سیاست‌های صنعتی، معدنی و تجاری، تعریف دامنه بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی و دولتی و طراحی راهبردهای تقسیم کار بین‌المللی در راستای استفاده از ظرفیت‌های مزیت نسبی و رقابتی کشورهای مختلف در بخش صنعت، معدن و تجارت، بدون رعایت محدودیت‌های ناشی از تحریم سند فوق را به سرنوشت اسناد تهیه شده پیشین دچار می‌کند که با گذشت تقریباً هشت سال از تدوین نخستین سند استراتژی توسعه صنعتی کشور، این سند اجرایی نشد. نکات کلیدی: براساس آنچه عنوان شد راهبردهای سه گانه اتخاذ شده از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت شامل سه دسته راهبرد تامین پایدار از مسیرهای مختلف وارداتی، استقلال صنعتی و ذخیره سازی در شرایط فعلی باید از اولویت های اصلی طراحی اهداف و سیاست های سند فوق باشد که متأسفانه به آن پرداخته نشده است. مولفه‌های تحریمی ظرفیت‌های تامین مواد اولیه، تامین و نقل و انتقال ارز، رابطه با کشورها و در نتیجه بازارهای هدف، نوع بهره‌گیری از درآمدهای تولید و صادرات و البته متغیرهای مهم دیگر را تحت تاثیر قرار می‌دهند که در تعیین صنایع اولویت‌دار کشور و تعریف اهداف هر یک از زیرمجموعه‌های صنعتی نقشی برون‌زا و معنی‌دار دارند. عدم رعایت ملاحظات تحریمی قابلیت عملیاتی‌سازی سند استراتژی توسعه صنعتی و تجاری را به چالش می‌کشد.	
تأیید رئیس گروه مشاوران:	تأیید رئیس موسسه: